

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Affectus amoris exempla. Capvt XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

ris falsa pulchritudinis elusi, quam sapissimè desectunt à vero, si apertis semel oculis turpitudinem agnouerint, in eo ipso, quod pulcherrimum mente, ac cogitatione deformabant, statim incipiunt odisse, quod antea flagrantius deperierunt.

Ad summum amor amore, quasi clauus clauo depellendus, & animo foedis amoribus obfesso, alia studia, quibus ipse delectari honestè possit, instillanda sunt, multos litera, alios venatio, alios alia exercitationes. variaeque oblectamenta sanarunt; sed nihil homini praesertim Christiano praestari est, quam ad diuina orationis, & abstinentiae praesidia recurrere, haec est enim *armatura fortium*, qua coniuurata in omnium penicem rela, potentius infringuntur, vel remissa nocendi diritate, penitus hebescunt. Sed horum remediorum tractatio, ad aliud pertinet institutum.

Affectus amoris exempla.

CAPVT XX.

D. Ambr. l. de obitu Satyri fratris. Affectus amoris.

Quanta vis sit honesti amoris, quamque suauis eius affectus, à nullo commodius, quam à Diuo Ambrosio, in ea oratione, quam in obitum Satyri fratris habuit, arbitror esse delineatum.

Nunquam totus in me fuit, sed in altero nostri pars maior amborum. Atque vinam, vt memoriae, vt gratiae, ita etiam vitae tuae hoc quicquid est, quod spiramus, aut spirare possemus: dimidiumque meorum decideret temporum, quod ad tuorum proficeret vnum.

Ego te frater haeredem feceram, tu haeredem me reliquisti.

Ego te superstitem optabam tu me superstitem dimisisti: Quid mei successor haeredis? quid agam mea vitae superstes? quid agam exors huius, quod cupio luminis?

Ego te frater non requiram, aut possim vquam obliuisci tui? Quas grates? quae munera referam tibi? Nihil à me praeter lachrymas habes. Aut fortasse securus meriti tui, quas solus superstites habeo lachrymas non requiris Nam etiam cum adhuc viueres fieri prohibebas, metoremque magis nostrum, quam tuam mortem tibi esse testabaris dolori.

Habeo plane pignus meum, quod nulla mihi peregrinatio iam possit auellere: Habeo quas complectar reliquias: Habeo tumulum,

quem corpore tegam. Vinam potuissem aduersus mortem tuam, meum corpus obijcere. Si gladijs peritus esses, me potius pro te obtulissem. Nihil mihi profuit vltimos hausisse anhelitus, nihil status meos inspirasse morienti. Putabam enim, quod, aut tuam mortem ipse susciperem, aut meam vitam in te transfunderem.

An ego possum, aut non cogitare de te, aut vnquam sine lachrymis cogitare? Quid mihi sine te, aut tibi vnquam sine me voluptati fuit?

Ades, inquam, & semper ostenderis, & te toto animo, ac mente complector, aspicio, alloquor, osculor, comprehendo: Ipse iam noctes, quae quasi molestiores viuentem te videbantur, quod mutui conspectus copiam denegarēt, ipse iam somnus colloquiorum nostrorum dudū interruptor inamabilis, dulcis esse cepit, quia te mihi reddidit.

Teneo igitur te frater, nec mihi te mors. *Lachryma sua.* aut tempus auellet. Ipse dulces lachrymae sunt, ipsi fletus iucundi, quibus restinguitur ardor animi, & quasi relaxatus euaporat affectus. Neque enim sine te esse possum, aut tui non meminisse vnquam, aut meminisse sine lachrymis. O amari dies, qui interruptam copulam perdidit! o flebiles noctes, quae tam bonum consortem quietis, & indiuiduum mihi comitem perdidistis!

Para-hospiti consortium, & quemadmodum hic nobis omnia fuere communia: Ita illic quoque diuiduum nesciamus, nec quae so cupientem tui deserat, properantem expecta, festinantem adiuua, & si diuini tibi morari videor, accesse. Neque enim vnquam prolixius absumus à nobis, tu solebas reuolere, nunc quoniam redire non potes, nos ad te ibimus, equum est, vt officium rependamus.

Mellei plane, & vt vno verbo dicam, Ambrosij affectus, quibus si celeberrimi Origenis de S. Magdalene in Christum amore, hominiam conferas, nihil inuenies amanti. Sed haec in priuata amicitia. Alij sunt affectus, ad publicam beneuolentiam conciliandam valde compositi, quibus propter summam morum suauitatem, refertus est M. Tullius, nescio enim, quo pacto blandissime se in animos insinuat, longè aliter, quam Demosthenes, qui in istis, ex ingenij sui conditione, durior est, & austerior. Quid est magis illecebrum hac oratione?

Video P. C. in me omnium vestrum ora, *Cic. 1. in Catil.* atque

Ccc

atque oculos esse conuersos. Video vos non solum de vestro, ac reipublica, verum etiam, si id depulsum sit, de meo periculo esse sollicitos. Est mihi iucunda in malis, & grata in dolore, vestra erga me voluntas. Sed eam per Deos immortales quæso deponite, atque obliuiscitis salutis meæ, de vobis, ac de liberis vestris cogitate. Mihi quidem si hæc conditio consularis data est, vt omnes acerbitates, omnes dolores, cruciatuque perfererem: feram non solum fortiter, sed etiam libenter, dummodo meis laboribus, vobis, P. R. dignitas, salusque pariat. Ego sum ille Consul P. C. cui non forum, in quo omnis æquitas continetur: non campus, consularibus auspicijs consecratus: non curia, tummum auxilium omnium gentium: non domus, commune perfugium, non lectus, ad quietem datus, &c.

Hæc intimos sensus, voluntatesque deuinciunt, vbi scilicet nostra causa, sollicitum, & ærumnosum virum grauem videmus, qui omnia sua pericula negligit, vt nostris rebus prouideat.

Hoc idem ipsum eloquentissimè tractat D. Chrysostomus, vbi suum in Constantinopolitanos studium, amorem, & charitatem intimam declarans ait, se omnium nomina cordi, & visceribus impressa gerere, eorum perpetuo meminisse, de vniuersorum salute sollicitum, quo fit, vt dum de aliorum commodis noctes, diesque cogitat, sui penè obliuiscatur. Item.

*D. Chryso-
in orat.
anteq. iret
in exilium.
Adulatorii
affectus vi-
tan i.*

Υμεις ἐμοὶ πατέρες, πῶς ὑμῶν δύναμαι
ἐπιλαβέσθαι; ὑμεις ἐμοὶ ζωὴ, ὑμεις ἐμοὶ εὐ-
δοκίμῆς. ἐὰν ὑμεις προκόψητε εὐδοκίμῶν.
ὥστε ἐμοὶ ζωὴ, πᾶσι ὅτι ἡμετέρω κατὰ δι-
στροφῶν. Ἐγὼ μοριακὸς ὑπὲρ ὑμῶν σφραγῆσαι
ἐτόλμησα, καὶ οὐδεμίαν χάριν παρέχω ἄλλῳ
καὶ ἑφ' ἑλὼν ἀποδίδωμι, &c.

*Georgii
Corcyrensis
ad Mannucl.
Piscæ epist.*

Quam alieni sunt isti affectus, ab illa Georgij Corcyrorum Episcopi foeda adulatione, qui vt Imperatoris Emanuelis Ducæ benevolentiam capteret, ita eum alloquitur.

Eodem die, quo ab oculis meis discessisti, Domine Imperator, discessit etiam a me modica illa corporis valetudo, quam fueram adeptus: Fortasse enim, quemadmodum audi-mus de Apostolis Dei præconibus factum, quod sola ipsorum ymbra, infirmorum ægri-tudines curabat, ita etiam de mea corporis in-firma valetudine, ego possem in Christo glo-riari, quod tua ymbra, Imperatoris scilicet mei

à Deo custodiri, mea membra quamprimum firmat, & corroborat, & quasi cadauer quod-dam corpus meum in vitam reuocatus, & quasi paralyticus alter ego exulto, idque non semel, aut iterum mihi euenit, sed etiam ter-tio: Vt hinc aperte cõiiciam, quod gratia que-dam diuina, corpus tuum (potentissime Do-mine) consequatur, quod etiam de Elisæo, du-plici videlicet Eliæ, quia duplicem spiritum habebat Eliæ, in sacris habetur literis, quod viuificum illud Elisæi corpus, cadaueri cui-dam cum accessisset, illud in vitam quam-primum reuocauit. Quid igitur ego animo voluam? aut quid dicam, nisi quod magna sul-tus spe, quam habeo de recuperanda salute, sequor te, Imperator, quocunq; ieris: Hæc oratio tam Græcula, nunquam altos, & gene-rosos animos pelliciet ad amorem, quin potius auersionem, & stomachum ingenerabit, mal-lem dixisset cum Poeta.

*To sine, va misero mihi, lilia nigra viden-
tur.* Calpho-
nium.

*Nec sapunt fontes, & aculeum vina bibenti:
At tu si venias, & candida lilia fient,
Et sapient fontes, & dulcia vina bibentur.*

quod fufius postea dixit Olympius.

*Et sine, va misero mihi, lilia nigra viden-
tur.*

*Pallentesque rose, nec dulce rubens hyacin-
thus.*

*Nullos nec myrtus, nec laurus spiras odo-
res.*

*At tu si venias, & candida lilia fient,
Purpureaque rose, tum dulce rubens hyacin-
thus.*

*Tum mihi cum myrrho, laurus spirabit odo-
res.*

De affectibus lætitiæ, & spei.

CAPVT XXI.

Vicini sunt amor, voluptatis, & lætitiæ. Amor, læti-tudinis affectus. Amor enim circa bonum, tam in præ-sentibus, quam in futuris versatur. Spes, lo-quomodo la futuri ratione definitur: Lætitia, motus est differens, animi, ex iudicio præsentis tam boni. Nihil autem atinet, an ipsum sit verum, an opinio-ne duntaxat de formatum, neque enim minus afficit rerum iucundarum imago, quas sibi quis certissime tenere persuadet, quam si iam præsentibus forent.

Talis erat Argiui illius lætitiæ, qui cum exiit,